CEIP Condesa de Fenosa

Educación Plástica 5º

Táboa de contidos

1.- Introdución e contexto:....................1

2.- Vinculación entre obxectivos, secuencias e organización temporal de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación....................2

3.- Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos....................18

4.- Procedemento para a avaliación inicial....................19

5.- Procedemento de avaliación continua....................19

6.- Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente....................19

7.- Indicadores de logro para avaliar a programación didáctica....................20

1.- Introdución e contexto:

O Ceip Condesa de Fenosa está situado no Barco de Valdeorras, no oriente ourensán, ocupando a cabeceira da comarca de Valdeorras. No concello, a actividade económica agrícola (viticultura) tradicional, veuse superada dende hai bastantes anos pola produción de lousa nas distintas canteiras dos concellos lindeiros e polo sector de servizos, contando cun Hospital Comarcal, Centros de estudos, Delegación de Facenda, Xulgados, etc...

A crise económica determinou a redución do número de alumnado inmigrante, que non hai moito tempo era relevante, e a aparición de carencias económicas no alumnado superando amplamente ás que había noutrora.

O centro educativo, tal e como reflicten os seus documentos, aposta definitivamente por varios eixos de traballo que se artellan ao redor do Equipo da Biblioteca, da Axenda 21, do Equipo de Normalización Lingüística e da promoción das TIC.

Así a promoción da lectura, a alfabetización en información, o compromiso ambiental, os hábitos saudables, a dotación en medios técnicos suficientes, a creación de recursos innovadores na nosa lingua, o coñecemento respecto e valoración do noso patrimonio cultural e o desenvolvemento dun espírito crítico, colaborativo e solidario son o cerne das actividades que se desenvolven dentro e fóra das nosas aulas.

Outro dos aspectos dignos de ter en conta é o da integración: o noso centro é o centro de referencia para a integración de alumnado con necesidades educativas específicas da comarca, e isto non por designación oficial, senón pola aposta decidida de todos os membros da comunidade educativa de promover a integración, convencidos de que é un factor necesario para crearmos unha sociedade máis xusta e solidaria, e ao tempo un elemento enriquecedor para todo o alumnado.

Así pois nas nosas aulas dispoñemos de medios tecnolóxicos, creamos recursos que compartimos na rede, promovemos o uso do noso idioma, fomentamos o respecto á natureza, establecemos lazos de solidariedade entre os membros da comunidade e de fóra dela, somos respectuosos con outras culturas, normalizamos e dinamizamos o noso idioma, valoramos as diferencias dentro dun trato equitativo, entendemos a diversidade como riqueza...

Pero non todo é perfecto, hai eivas no centro que pasan pola escaseza de profesorado, esgotadoras esixencias burocráticas que minguan o traballo educativo, nalgúns casos falla de apoio dende as familias...

En resume o Ceip Condesa de Fenosa ten como obxectivo fundamental promover o desenvolvemento integral do seu alumnado, fomentando valores solidarios, de respecto e coidado do contorno natural e cultural, fomentando o traballo en equipo, colaborativo, no que se respecten as diferencias de cada quen... Nas verbas de A. Machado, queremos que os nosos alumnos e alumnas sexan, no bo sentido da palabra, bos.

2.- Vinculación entre obxectivos, secuencias e organización temporal de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

Competencias Clave:

1º. Comunicación lingüística (CCL). – 2º. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT). – 3.º Competencia dixital (CD). – 4º. Aprender a aprender (CAA). – 5º. Competencias sociais e cívicas (CSC). – 6º. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE). – 7º. Conciencia e expresións culturais (CCEC).

Obxectivos:

a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.

d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.

g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes

que reciben e elaboran.

j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

Temas transversais:

Comprensión lectora, expresión oral, expresión escrita, comunicación audiovisual, TIC, emprendemento, educación cívica, valores (igualdade, equidade, resolución pacífica de conflitos, liberdade, non discriminación), seguridade viaria.

Educación Plástica 5º								
1ª Avaliación								
Obx	**Contidos**	**Criterios Av.**	**Estándares**	**Grao Consecución**	**CC**	**Elementos Transversais**	**Instrumentos Avaliación**	**Criterios cualificación (%)**
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL								
j e	B1.1. Indagación sobre as posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos.	B1.1. Distinguir as diferenzas fundamentais entre as imaxes fixas e en movemento, clasificándoas seguindo patróns aprendidos.	EPB1.1.1. Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasifícaas	Identifica e diferencia imaxes fixas e en movemento.	CCEC CSIEE	Comunicación audiovisual	Escalas de Observación	15
			EPB1.1.2. Debuxa aspectos da vida cotiá	È quen de debuxar diferentes aspectos da vida cotiá.	CCEC CSIEE	Comunicación audiovisual	Análise de producións	15

j e	B1.2. Exploración das posibilidades de materiais, texturas, formas, cores etc. sobre diferentes soportes. B1.3. Análise da interrelación dos códigos e a intencionalidade comunicativa. ▪B1.4. Interese por aplicar ás representacións plásticas os descubrimentos obtidos na exploración de materiais. B1.5. Exploración das posibilidades expresivas da liña segundo a forma, a dirección, a situación espacial e a sensación de movemento e de repouso.	B1.2. Identificar e describir os materiais, utensilios e soportes, texturas, formas e colores; comprobando as posibilidades que achegan para a creación artística	EPB1.2.1. Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra	Diferencia distintos tipos de materiais e recursos que se poden empregar para facer unha creación artística.	CCEC CCL	Emprendemento	Escalas de Observación	15
			EPB1.2.2. Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes	Coñece as posibilidades dos diferentes materiais, texturas, formas e cores aplicados sobre diferentes soportes.	CCEC	Emprendemento	Escalas de Observación	15
j e	B1.6. Documentación, rexistro e valoración de formas artísticas e artesanais representativas da expresión cultural. B1.7. Realización de fotografías (enfoque e planos) para enriquecer un informe, para recoller actividades de centro, para ilustrar unha noticia,…	B1.3. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	EPB1.3.1 . Coñece a evolución da fotografía desde o branco/negro á cor, do formato papel ao dixital, e valora as posibilidades que proporciona a tecnoloxía.	Comprende a evolución que sufriu a fotografía dende a súa aparición ata os nosos días.	CCEC CCL	TICS	Probas obxectivas	15
			EPB 1.3.2. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando, a posteriori, se o encadre é o máis axeitado para o propósito inicial.	Realiza fotografías empregando medios tecnolóxicos e procesa dictas imaxes mediante programas informáticos sinxelos.	CCEC CCL	TICS	Análise de producións	15
			EPB 1.3.3. Recoñece os diferentes temas da fotografía.	Fai fotografías sobrte diferentes temas.	CCEC	Emprendmento TICS	Probas obxectivas Análise de producións	10

BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA								
j e	B2.1. Uso de texturas para caracterizar imaxes e obxectos, e para o tratamento de imaxes dixitalizadas. ▪ B2.2. Preparación de documentos propios da comunicación artística: carteis, programas e guías. ▪ B2.3. Disposición á orixinalidade e á espontaneidade á hora de plasmar ideas	B2.1. Experimentar coas imaxes como unha ferramenta para deseñar documentos de información e comunicación (carteis, guías, folletos etc.)	EPB2.1.1. Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos elementos e recursos para os axustar ás necesidades.	Realiza composicións que transmiten sensacións e emocións básicas valorando os elementos e recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.	CCEC ▪CSIEE CCL	Emprendemento Comunicación audiovisual	Análise de producións	3
			EPB2.1.2. Busca un cartel e confecciona o seu propio anuncio.	É quen de crear un anuncio.	CCEC ▪CSIEE	Emprendemento Tics Comunicación audiovisual	Análise de producións	3
j e a	B2.4. Comparación entre as formas que a representación do espazo adopta en diferentes áreas ou ámbitos, como mapas de estradas, guías, pintura de paisaxes e planos. ▪ B2.5. Construción de estruturas e transformación de espazos usando nocións métricas e de perspectiva. ▪ B2.6. Establecemento de revisións e reflexión sobre o traballo.	B2.2. Realizar planos, mapas e carteis, individualmente e en grupo; manexando as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	EPB2.2.1. Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo	É quen de debuxar mapas e planos sinxelos coas ferramentas básicas.	CCEC ▪ CMCCT ▪ CSC	Emprendemento Tics Comunicación audiovisual	Análise de producións	3
			EPB2.2.2. Utiliza e manexa os elementos que estruturan o espazo gráfico (cuadrícula).	Emprega a cuadrícla de forma axeitada.	CCEC ▪ CMCT	Emprendemento Tics Comunicación audiovisual	Análise de producións	3
			EPB2.2.3. Participa nas actividades propostas e amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo	1. Amosa interese polo traballo e a correcta realización dos exercicios e actividades pro-	CSC	Emprendemento Ed. cívica	Escalas de observación	8

				postos. 2. Traballa en grupo colaborando e respetando as aportacións dos distintos membros do mesmo.				
j e	B2.7. Análise das formas de representación de volumes no plano segundo o punto de vista ou a situación no espazo. ▪ B2.8. Representación con distinta intencionalidade de formas abertas e pechadas, e dos límites e contornos e superficies.	▪ B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais	EPB2.3.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas.	Emprega a técnica do claroscuro para dar volume as súas composicións.	CCEC ▪ CCL	Emprendemento	Análise de producións	3
			EPB2.3.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volume.	Emprega a superposición de planos para dar volume.	CCEC ▪ CMCT	Emprendemento	Análise de producións	3
			EPB2.3.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.	Emprega liñas horizontais para expresar sensación de profundidade.	CCEC ▪ CMCT	Emprendemento	Análise de producións	3
			EPB2.3.4. Combina e analiza as cores para as utilizar correctamente na composición.	É quen de empregar as diferentes cores nas súas composicións.	CCEC	Empendemento	Análise de producións	3
			EPB2.3.5. Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras.	Sabe aproveitar a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores, as ceras, témperas	CCEC	Emprendemento	Análise de producións	3
			EPB2.3.6. Constrúe obxectos tridimensionais.	É quen de construír obxectos	CCEC ▪ CSIE E	Emprendemento	Análise de producións	2

				tridimensionais sinxelos con diferentes materiais seguindo un guión establecido.				
j h	B2.9. Uso de texturas para caracterizar obxectos e imaxes. ▪ B2.10. Aplicación da posibilidade expresiva da liña, segundo a forma, a dirección, a situación no espazo e a sensación de movemento ou repouso. ▪ B2.11. Recreación de espazos imaxinados aplicando conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción.	B2.4. Representa, de forma persoal, ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.4.1. Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados.	É quen de facer debuxos coas dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados.	CCEC ▪ CAA	Emprendemento	Análise de producións	3
			EPB2.4.2. Organiza os espazos das súas producións bidimensionais, utilizando conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción.	Ten en conta a composición, o equilibrio e a proporcionalidade á hora de ralizar os seus debuxos.	CCEC ▪ CMCT	Emprendemento	Análise de producións	3
			EPB2.4.3. Analiza e compara as texturas naturais e artificiais, así como as texturas visuais e táctiles, sendo capaz de realizar traballos artísticos utilizando estes coñecementos.	Coñece e aproveita as diferentes texturas que ofrecen os distintos materiais.	CCEC ▪ CMCT	Emprendemento	Análise de producións	3
			EPB2.4.4. Distingue o tema ou xénero de obras plásticas.	Clasifica as obras plásticas segundo o seu autor, a súa temática ou a época á que pertencen.	CCEC ▪ CMCT	Emprendemento	Escalas de observación	1
			EPB2.4.5. Realiza imaxes humanas, animais e casas, partindo dun bosquexo.	É quen de debuxar figuras humanas e animais ou de casas a partir dun bosquexo inicial.	CCEC ▪ CSIEE	Emprendemento	Análise de producións	3

a b c	B2.12. Constancia e esixencia progresiva no proceso de realización de tarefas plásticas aplicando estratexias creativas e respectando as normas previamente establecidas. ▪ B2.13. Seguimento das normas e d as instrucións de manexo e conservación de instrumentos, materiais e espazos. ▪ B2.14. Asunción de responsabilidades no traballo individual e colectivo	B2.5. Participar con interese, coidando e respectando o material, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, respectando as normas e as regras previamente establecidas.	EPB2.5.1. Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.	Busca e emprega os elementos e os recursos precisos para acadar o efecto que máis se axuste ao resultado final.	CCEC ▪ CSC	Emprendemento	Escalas de observación	4
			EPB2.5.2. Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.	É coidadoso e respetuoso cos materiaos e os espazos empregados.	CSC	Ed. cívica	Escalas de observación	8
			EPB2.5.3. Participa e amosa interese polas actividades propostas, colaborando na recollida e na organización do material.	1. Amosa interese polo traballo e a correcta realización dos exercicios e actividades. 2. Participa na recollida e na organización do material necesario para realizar as actividades propostas.	CSC	Emprendemento Ed. cívica	Escalas de observación	8
h b	▪ B2.15. Elaboración de deseños previos á realización dunha obra para chegar ao resultado final con orde e limpeza. ▪ B2.16. Establecemento de protocolos de organización, orde, limpeza e presentación.	B2.6. Amosar interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	EPB2.6.1. Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.	Emprega os coñecementos adquiridos para realizar as súas producións artísticas.	CCEC CSC	Emprendemento	Análise de producións	7
			EPB2.6.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas	Presenta as súas producións artísticas con orde e limpeza respectando as	CSC CCEC	Emprendemento	Análise de producións	8

				normas e indicacións establecidas				
			EPB2.6.3. Amosa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.	Ten interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	CSC CCEC	Emprendementp	Escalas de observación	8
2ª Avaliación								
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL								
j e	B1.1. Indagación sobre as posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos.	B1.1. Distinguir as diferenzas fundamentais entre as imaxes fixas e en movemento, clasificándoas seguindo patróns aprendidos.	EPB1.1.1. Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasifícaas	Identifica e diferencia imaxes fixas e en movemento.	CCEC CSIEE	Comunicación audiovisual	Escalas de Observación	15
			EPB1.1.2. Debuxa aspectos da vida cotiá	È quen de debuxar diferentes aspectos da vida cotiá.	CCEC CSIEE	Comunicación audiovisual	Análise de producións	15
j e	B1.2. Exploración das posibilidades de materiais, texturas, formas, cores etc. sobre diferentes soportes. B1.3. Análise da interrelación dos códigos e a intencionalidade comunicativa. ▪B1.4. Interese por aplicar ás representacións plásticas os descubrimentos obtidos na exploración de materiais. B1.5. Exploración das posibili-	B1.2. Identificar e describir os materiais, utensilios e soportes, texturas, formas e colores; comprobando as posibilidades que achegan para a creación artística	EPB1.2.1. Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra	Diferencia distintos tipos de materiais e recursos que se poden empregar para facer unha creación artística.	CCEC CCL	Emprendemento	Escalas de Observación	15

	dades expresivas da liña segundo a forma, a dirección, a situación espacial e a sensación de movemento e de repouso.							
			EPB1.2.2. Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes	Coñece as posibilidades dos diferentes materiais, texturas, formas e cores aplicados sobre diferentes soportes.	CCEC	Emprendemento	Escalas de Observación	15
j e	B1.6. Documentación, rexistro e valoración de formas artísticas e artesanais representativas da expresión cultural. B1.7. Realización de fotografías (enfoque e planos) para enriquecer un informe, para recoller actividades de centro, para ilustrar unha noticia,…	B1.3. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	EPB1.3.1 . Coñece a evolución da fotografía desde o branco/negro á cor, do formato papel ao dixital, e valora as posibilidades que proporciona a tecnoloxía.	Comprende a evolución que sufriu a fotografía dende a súa aparición ata os nosos días.	CCEC CCL	TICS	Probas obxectivas	15
			EPB 1.3.2. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando, a posteriori, se o encadre é o máis axeitado para o propósito inicial.	Realiza fotografías empregando medios tecnolóxicos e procesa dictas imaxes mediante programas informáticos sinxelos.	CCEC CCL	TICS	Análise de producións	15
			EPB 1.3.3. Recoñece os diferentes temas da fotografía.	Fai fotografías sobrte diferen-	CCEC	Emprendmeento	Probas obxectivas Análise de produ-	10

				tes temas.		TICS	cións	
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA								
j e	B2.1. Uso de texturas para caracterizar imaxes e obxectos, e para o tratamento de imaxes dixitalizadas. ▪ B2.2. Preparación de documentos propios da comunicación artística: carteis, programas e guías. ▪ B2.3. Disposición á orixinalidade e á espontaneidade á hora de plasmar ideas	B2.1. Experimentar coas imaxes como unha ferramenta para deseñar documentos de información e comunicación (carteis, guías, folletos etc.)	EPB2.1.1. Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos elementos e recursos para os axustar ás necesidades.	Realiza composicións que transmiten sensacións e emocións básicas valorando os elementos e recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.	CCEC ▪CSIEE CCL	Emprendemento Comunicación audiovisual	Análise de producións	3
			EPB2.1.2. Busca un cartel e confecciona o seu propio anuncio.	É quen de crear un anuncio.	CCEC ▪CSIEE	Emprendemento Tics Comunicación audiovisual	Análise de producións	3
j e a	B2.4. Comparación entre as formas que a representación do espazo adopta en diferentes áreas ou ámbitos, como mapas de estradas, guías, pintura de paisaxes e planos. ▪ B2.5. Construción de estruturas e transformación de espazos usando nocións métricas e de perspectiva. ▪ B2.6. Establecemento de revisións e reflexión sobre o traballo.	B2.2. Realizar planos, mapas e carteis, individualmente e en grupo; manexando as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	EPB2.2.1. Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo	É quen de debuxar mapas e planos sinxelos coas ferramentas básicas.	CCEC ▪ CMCCT ▪ CSC	Emprendemento Tics Comunicación audiovisual	Análise de producións	3
			EPB2.2.2. Utiliza e manexa os elementos que estruturan o espazo gráfico (cuadrícula).	Emprega a cuadrícla de forma axeitada.	CCEC ▪ CMCT	Emprendemento Tics Comunicación audiovi-	Análise de producións	3

						sual		
			EPB2.2.3. Participa nas actividades propostas e amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo	1. Amosa interese polo traballo e a correcta realización dos exercicios e actividades propostos. 2. Traballa en grupo colaborando e respetando as aportacións dos distintos membros do mesmo.	CSC	Emprendemento Ed. cívica	Escalas de observación	8
j e	B2.7. Análise das formas de representación de volumes no plano segundo o punto de vista ou a situación no espazo. ▪ B2.8. Representación con distinta intencionalidade de formas abertas e pechadas, e dos límites e contornos e superficies.	▪ B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais	EPB2.3.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas.	Emprega a técnica do claroscuro para dar volume as súas composicións.	CCEC ▪ CCL	Emprendemento	Análise de producións	3
			EPB2.3.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volume.	Emprega a superposición de planos para dar volume.	CCEC ▪ CMCT	Emprendemento	Análise de producións	3
			EPB2.3.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.	Emprega liñas horizontais para expresar sensación de profundidade.	CCEC ▪ CMCT	Emprendemento	Análise de producións	3
			EPB2.3.4. Combina e analiza as cores para as utilizar correctamente na composi-	É quen de empregar as diferentes cores nas	CCEC	Empendemento	Análise de producións	3

			ción.	súas composicións.				
			EPB2.3.5. Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras.	Sabe aproveitar a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores, as ceras, témperas	CCEC	Emprendemento	Análise de producións	3
			EPB2.3.6. Constrúe obxectos tridimensionais.	É quen de construír obxectos tridimensionais sinxelos con diferentes materiais seguindo un guión establecido.	CCEC ▪ CSIE E	Emprendemento	Análise de producións	2
j h	B2.9. Uso de texturas para caracterizar obxectos e imaxes. ▪ B2.10. Aplicación da posibilidade expresiva da liña, segundo a forma, a dirección, a situación no espazo e a sensación de movemento ou repouso. ▪ B2.11. Recreación de espazos imaxinados aplicando conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción.	B2.4. Representa, de forma persoal, ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.4.1. Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados.	É quen de facer debuxos coas dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados.	CCEC ▪ CAA	Emprendemento	Análise de producións	3
			EPB2.4.2. Organiza os espazos das súas producións bidimensionais, utilizando conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción.	Ten en conta a composición, o equilibrio e a proporcionalidade á hora de ralizar os seus debuxos.	CCEC ▪ CMCT	Emprendemento	Análise de producións	3
			EPB2.4.3. Analiza e compara as texturas naturais e artificiais, así como as texturas visuais e táctiles, sendo capaz de realizar traballos ar-	Coñece e aproveita as diferentes texturas que ofrecen os distintos materiais.	CCEC ▪ CMCT	Emprendemento	Análise de producións	3

			tísticos utilizando estes coñecementos.					
			EPB2.4.4. Distingue o tema ou xénero de obras plásticas.	Clasifica as obras plásticas segundo o seu autor, a súa temática ou a época á que pertencen.	CCEC ▪ CMCT	Emprendemento	Escalas de observación	1
			EPB2.4.5. Realiza imaxes humanas, animais e casas, partindo dun bosquexo.	É quen de debuxar figuras humanas e animais ou de casas a partir dun bosquexo inicial.	CCEC ▪ CSIEE	Emprendemento	Análise de producións	3
a b c	B2.12. Constancia e esixencia progresiva no proceso de realización de tarefas plásticas aplicando estratexias creativas e respectando as normas previamente establecidas. ▪ B2.13. Seguimento das normas e d as instrucións de manexo e conservación de instrumentos, materiais e espazos. ▪ B2.14. Asunción de responsabilidades no traballo individual e colectivo	B2.5. Participar con interese, coidando e respectando o material, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, respectando as normas e as regras previamente establecidas.	EPB2.5.1. Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.	Busca e emprega os elementos e os recursos precisos para acadar o efecto que máis se axuste ao resultado final.	CCEC ▪ CSC	Emprendemento	Escalas de observación	4
			EPB2.5.2. Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.	É coidadoso e respetuoso cos materiaos e os espazos empregados.	CSC	Ed. cívica	Escalas de observación	8
			EPB2.5.3. Participa e amosa interese polas actividades propostas, colaborando na	1. Amosa interese polo traballo e a correcta rea-	CSC	Emprendemento Ed. cívica	Escalas de observación	8

			recollida e na organización do material.	lización dos exercicios e actividades. 2. Participa na recollida e na organización do material necesario para realizar as actividades propostas.				
h b	▪ B2.15. Elaboración de deseños previos á realización dunha obra para chegar ao resultado final con orde e limpeza. ▪ B2.16. Establecemento de protocolos de organización, orde, limpeza e presentación.	B2.6. Amosar interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	EPB2.6.1. Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.	Emprega os coñecementos adquiridos para realizar as súas producións artísticas.	CCEC CSC	Emprendemento	Análise de producións	7
			EPB2.6.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas	Presenta as súas producións artísticas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas	CSC CCEC	Emprendemento	Análise de producións	8
			EPB2.6.3. Amosa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.	Ten interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	CSC CCEC	Emprendemento	Escalas de observación	8

3ª Avaliación

BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA

a b c	B2.12. Constancia e esixencia progresiva no proceso de realización de tarefas plásticas aplicando estratexias creativas e respectando as normas previamente establecidas. ▪ B2.13. Seguimento das normas e d as instrucións de manexo e conservación de instrumentos, materiais e espazos. ▪ B2.14. Asunción de responsabilidades no traballo individual e colectivo	B2.5. Participar con interese, coidando e respectando o material, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, respectando as normas e as regras previamente establecidas.	EPB2.5.1. Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.	Busca e emprega os elementos e os recursos precisos para acadar o efecto que máis se axuste ao resultado final.	CCEC ▪ CSC	Emprendemento	Escalas de observación	4
			EPB2.5.2. Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.	É coidadoso e respetuoso cos materiaos e os espazos empregados.	CSC	Ed. cívica	Escalas de observación	8
			EPB2.5.3. Participa e amosa interese polas actividades propostas, colaborando na recollida e na organización do material.	1. Amosa interese polo traballo e a correcta realización dos exercicios e actividades. 2. Participa na recollida e na organización do material necesario para realizar as actividades propostas.	CSC	Emprendemento Ed. cívica	Escalas de observación	8
h b	▪ B2.15. Elaboración de deseños previos á realización dunha obra para chegar ao resultado final con orde e limpeza. ▪ B2.16. Establecemento de protocolos de organización,	B2.6. Amosar interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	EPB2.6.1. Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.	Emprega os coñecementos adquiridos para realizar as súas producións artísticas.	CCEC CSC	Emprendemento	Análise de producións	7

	orde, limpeza e presentación.							
			EPB2.6.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas	Presenta as súas producións artísticas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas	CSC CCEC	Emprendemento	Análise de producións	8
			EPB2.6.3. Amosa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.	Ten interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	CSC CCEC	Emprendemento	Escalas de observación	8
BLOQUE 3. DEBUXO XEOMÉTRICO								
h j	B3.1. Exploración das posibilidades da liña recta para iniciar os traballos de xeometría. ▪ B3.2. Seguimento de normas e das instrucións de manexo das ferramentas básicas do debuxo técnico.	B3.1. Coñecer e utilizar as ferramentas básicas do debuxo xeométrico	EPB3.1.1 Coñece e usa as principais ferramentas básicas do debuxo xeométrico (regra, escuadro, cartabón, semicírculo etc.)	Coñece e emprega as principais ferramentas básicas do debuxo xeométrico (regra, escuadro, cartabón, semicírculo etc.)	CCEC ▪ CMCCT		Escalas de observación	10
			EPB3.1.2. Utiliza o trazado de rectas paralelas.	Sabe trazar rectas paralelas	CCEC ▪ CMCCT	Emprendemento	Análise de producións	10
			EPB3.1.3. Traza ángulos rectos, de 30 e de 60 graos utilizando as ferramentas básicas.	Sabe debuxar ángulos sinxelos empregando o semicírculo e a regra.	CCEC ▪ CMCCT	Emprendemento	Análise de producións	10
			EPB3.1.4. Manexa os efec-	Debuxa triangu-	CCEC ▪	Emprende-	Análise de produ-	8

			tos visuais da perspectiva para debuxar triángulos e cuadriláteros.	los e cuadriláteros dende diferentes perspectivas.	CMCCT	mento	cións	
			EPB3.1.5. Representa e aplica adecuadamente o eixe de simetría.	Entende o que é a simetría e sabe trazar un eixe de simetría.	CCEC ▪ CMCCT	Emprendemento	Análise de producións	9
			EPB3.1.6. Representa formas xeométricas con precisión e coa axuda da cuadrícula e as ferramentas básicas.	Sabe representar formas xeométricas en cuadrícula empregando as ferramentas básicas.	CCEC ▪ CMCCT	Emprendemento	Análise de producións	10

3.- Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición das competencias clave. Materiais e recursos didácticos.

A metodoloxía que se vai empregar procurará unha aprendizaxe significativa, dándolle ao labor didáctico un enfoque globalizador, e na medida das posibilidades lúdico e motivador. Poñeremos especial atención nun trato individualizado, respectando as peculiaridades de cada neno, atendendo aos seus ritmos de aprendizaxe e aos seus intereses persoais.

Promoveremos un enfoque interdisciplinar das materias e unha aprendizaxe activa, na que o alumno sexa quen de construír a súa propia aprendizaxe, que se desenvolverá nun ambiente que promoverá o traballo cooperativo, fomentando a aprendizaxe entre iguais.

O desenvolvemento de proxectos en torno as materias de estudo serán promovidos como elementos enriquecedores e altamente motivadores e por ser o xeito de afianzar as competencias clave.

Se tentará que as tarefas que se desenvolvan vaian orientadas á resolución de problemas da vida real.

Na medida das posibilidades se empregarán recursos da rede e as achegas que as TIC fan ao mundo escolar, conscientes de que ese será o mundo no que se moverán os nosos alumnos. Daquela tentaremos desenvolver un espírito crítico con respecto delas, explotando as súas posibilidades pero facendo un uso axeitado e seguro das mesmas.

Atenderemos aos distintos ritmos de aprendizaxe do alumnado, e promoveremos unha educación inclusiva.

A lectura e a súa promoción terá un tratamento específico dentro da aula.

4.- Procedemento para a avaliación inicial.

Como primeiro paso se analizarán as actas finais do curso anterior do grupo de alumnos e os informes individualizados dos mesmos.

A comezo do curso se realizarán probas no marco da primeira quincena de clases, durante o mes de setembro, para avaliar o estado dos coñecementos do alumnado e marcarnos o punto de partida do noso traballo. Estas probas se farán tendo en conta os estándares do curso anterior.

Os instrumentos de avaliación serán fundamentalmente listaxes de control e listas de verificación, e a análise da actividade desenvolvida na aula.

Recollidos os datos da avaliación inicial se determinarán aqueles estándares que requiran dun tratamento máis intenso de cara a garantir un aproveitamento axeitado do curso.

5.- Procedemento de avaliación continua.

Como se desprende dos instrumentos de avaliación que se mostran na programación do curso, a avaliación que se vai desenvolver é fundamentalmente a observación das realizacións do alumnado no desenvolvemento normal da clase, ao través da análise das súas producións, do seu caderno de clase...

Tamén se empregarán rúbricas, listas de observación e de verificación para valorar a actividade que desenvolva nas propostas de traballo que se fagan na aula.

Durante o curso se realizarán 3 avaliacións correspondentes aos tres trimestres do ano académico, nas que se valorará a adquisición das competencias clave e o nivel de logro. Nas sesións de avaliación se tomarán medidas para o reforzo educativo daqueles alumnos/as que non acaden un desempeño axeitado.

6.- Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.

Empregaremos ao remate do proceso a seguinte táboa para valorar o proceso de ensino e a práctica docente:

	1	2	3	4
Deseño distintas actividades de aprendizaxe para o logro de cada un dos obxectivos				
Motivo aos meus alumnos comunicándolles os obxectivos que quero acadar e a finalidade das actividades, partindo dos seus				

coñecementos previos.				
Relaciono os contidos con situacións reais, informándolles da utilidade e creando expectativas				
Emprego metodoloxías que favorezan o desenvolvemento dunha actitude positiva do alumno e que teña en conta os seus intereses				
Propoño actividades que favorecen a aprendizaxe autónoma				
Cando comezamos unha actividade nova os alumnos coñecen os obxectivos e competencias que se queren desenvolver, as diferentes actividades a realizar e como se lles vai avaliar.				
As actividades que propoño están relacionadas con situacións da vida real				
En función das características de cada alumno suscito tarefas e logros diferentes				
Propoño metodoloxías diversas				

Tamén valoraremos aspectos organizativos sobre o emprego de materiais e distribución do grupo clase

Como organizo o grupo clase (expresado en porcentaxe de tempo)		%
	Traballo individual	
	Parellas	
	Pequeno grupo	
	Gran grupo	
Emprego recursos e materiais variados para a aprendizaxe		
Dou pautas de actuación ás familias para que traballen na casa consonte a metodoloxía seguida na clase.		

7.- Indicadores de logro para avaliar a programación didáctica.

Valoraremos a adecuación de obxectivos, contidos e criterios de avaliación á realidade do alumnado.

Comprobaremos se as avaliacións das materias inclúen o grao de desenvolvemento das competencias básicas, se a metodoloxía empregada é coherente cos obxectivos previstos, se se aplicaron as medidas de atención á diversidade de forma axeitada, e se as aprendizaxes do alumnado con relación ao previsto están axustadas.
Comprobaremos se o grao de desenvolvemento das programacións docentes foi suficiente e se a coordinación entre o profesorado se considera que cumpre as expectativas iniciais.
Con todos estes datos poderemos avaliar globalmente todo o proceso
Para valorarmos a nosa propia programación e acometer as reformas necesarias co fin de mellorala, usaremos como ferramenta esta lista de valoración:

Aspectos da revisión, avaliación e modificación da programación	**1**	**2**	**3**	**4**
Organizáronse os estándares en relación ás distintas unidades de programación.				
Definíronse axeitadamente os indicadores de logro dos estándares.				
Determináronse os estándares imprescindibles				
Están correctamente asociados estándares, instrumentos de avaliación e indicadores de logro.				
Deseñouse a avaliación inicial e definiuse que facer cos seus resultados				
Medidas de atención á diversidade: Tívose en conta medidas xerais de intervención educativa				
Medidas de atención á diversidade: Contempláronse medidas para alumnado con neae				
Medidas de atención á diversidade: Fixéronse ACs no caso de estar autorizada				
Medidas de atención á diversidade: Atendeuse axeitadamente ao alumnado con sobredotación				
Definíronse programas de apoio, reforzo, recuperación e ampliación vinculados aos estándares				
Avaliouse a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación e ampliación.				
Hai estratexias de promoción da lectura e da escritura				

Hai estratexias para inserir as TIC no proceso de ensino				
Aplícase a metodoloxía didáctica acordada.				
As tarefas están vinculadas a situacións reais, significativas e motivadoras para o alumnado				
Cada instrumento de avaliación se relaciona cos estándares de aprendizaxe.				
Hai procedementos e instrumentos de avaliación variados				
Os estándares imprescindibles están identificados				
Hai información de abonda ás familias e ao alumnado de estándares imprescindibles, criterios de cualificación				
Análise dos resultados das avaliacións individualizadas				
Coordinación entre o equipo didáctico				
Coordinación do profesorado a nivel vertical: outros cursos e etapas				
Tratamento preciso dos temas transversais				
Actividades extraescolares e complementarias				